

Obsah

Poděkování	9
O autorech	11
Úvod	13
1. Vymezení disciplíny interkulturní psychologie	15
1.1 Co je interkulturní psychologie?	15
1.2 Tři perspektivy interkulturní psychologie	21
1.3 Historie a vývoj interkulturní psychologie	22
2. Základní pojmy interkulturní psychologie	29
2.1 Kultura	29
2.2 Kontaktní událost	40
2.3 Imigrace	41
2.4 Akulturace	46
2.5 Enkulturace	49
2.6 Akomodace	51
2.7 Segregace a separace	51
2.8 Asimilace	52
2.9 Amalgamace	53
2.10 Kulturní relativismus a kulturní etnocentrismus	54
2.11 Kulturní konvergence a divergence	57
2.12 Multikulturalismus	59
3. Zkoumání rozdílů mezi kulturami v interkulturní psychologii: dimenzionální přístup	65
3.1 Dimenzionální přístup	66

3.2	Kulturní syndromy	68
3.3	Dimenze národních kultur	70
3.3.1	Univerzální hodnoty Shaloma H. Schwartze . . .	80
3.3.2	Dilemata jako nástroj zkoumání kultur	82
3.3.3	Kritika dimenzionálního přístupu	84
3.4	Další přístupy ke konceptualizaci vztahu mezi sociokulturním kontextem a psychikou	85
4.	Metodologie interkulturní psychologie	91
4.1	Výzkum, průzkum, šetření, metoda	92
4.2	Zásady a cíle výzkumu v interkulturní psychologii . .	93
4.3	Kvantitativní a kvalitativní výzkum v interkulturní psychologii	97
4.4	Teorie, konstrukty, koncepty	99
4.5	Proměnné	101
4.6	Hypotézy	105
4.7	Výběr výzkumného vzorku	108
4.8	Techniky sběru dat	111
4.8.1	Pozorování	112
4.8.2	Škálování	113
4.8.3	Dotazníky	114
4.8.4	Interview (rozhovor)	116
4.8.5	Experimenty	117
4.9	Obsahová analýza	118
4.10	Problematika překladu	119
4.11	Etické aspekty výzkumů v interkulturní psychologii . .	121
5.	Interkulturní rozdíly ve vnímání	126
5.1	Proces čítí a vnímání	127
5.2	Role zkušenosti ve vnímání	128
5.3	Prostředí jako determinant vnímání	130

5.3.1	Vnímání 3D prostoru: 3D – 2D – 3D transformace	132
5.3.2	Segalovy hypotézy o vztahu prostředí a vnímání	137
5.4	Vliv sociálních faktorů na vnímání	145
5.4.1	Závislost a nezávislost na poli	145
5.4.2	Holistický a analytický kognitivní styl	148
5.5	Vnímání barev	152
6.	Interkulturní specifika myšlení a inteligence	155
6.1	Definice inteligence	156
6.2	Teorie inteligence	157
6.2.1	Teorie g (Charles Spearman)	157
6.2.2	Teorie mnohočetné inteligence (Howard Gardner)	159
6.2.3	Triarchická teorie inteligence (Robert Sternberg)	160
6.2.4	Rozdíly v IQ ve světě	166
6.2.5	Flynnův efekt a Lynnův odhad hodnot IQ v jednotlivých zemích	167
6.3	Faktory ovlivňující kognitivní schopnosti	169
6.4	Myšlení	172
6.4.1	Logické a intuitivní myšlení	172
6.4.2	Řešení logických rozporů	175
7.	Emoce a jejich prožívání v interkulturním kontextu	178
7.1	Dimenzionální přístupy k výzkumu emocí	181
7.2	Komponentní přístupy k výzkumu emocí	184
7.3	Emoce a jazyk	187
7.3.1	Kulturně-specifické emoce	187
7.4	Sapir-Whorfova hypotéza	190
7.5	Projevy emocí a jejich kontrola	192

7.5.1	Projevy emocí	192
7.5.2	Kontrola a regulace emocí	194
8.	Identity a konflikty z pohledu interkulturní psychologie	196
8.1	Předsudky	197
8.2	Stereotypy	199
8.3	Xenofobie	203
8.4	Eugenika	206
8.5	Rasa a rasismus	208
	8.5.1 Rasa	208
	8.5.2 Rasismus	213
	8.5.3 Hnutí proti rasismu	226
8.6	Politická korektnost	228
8.7	Antisemitismus	232
8.8	Diskriminace	235
8.9	Etnikum	240
8.10	Etnicita a etnické konflikty	243
8.11	Národ a nacionalismus	247
8.12	Kolonizace a dekolonizace	258
8.13	Střet civilizací, globální terorismus a „aféra šátků“	259
	Závěr	271
	Summary	272
	Literatura	274
	Věcný rejstřík	301
	Jmenný rejstřík	309